

CAL PERELLÓ  
DE TÀRREGA,  
SEGONS UN  
INVENTARI  
DEL 1808

*Per Jaume Espinagosa i Marsà*

**5**

**L**a raó que ens ha mogut a escriure aquestes sintètiques notes és de donar a conèixer un llarg, detallat i descriptiu inventari, realitzat entre el desembre del 1808 i el gener del 1809,<sup>1</sup> de cal Perelló de Tàrrega, seu del Museu Comarcal de l'Urgell.

La publicació de l'esmentat inventari notarial ens dona una visió prou precisa de la riquesa i opulència que aleshores posseïa aquest casal nobiliari. Malgrat les reformes actuals hom encara pot identificar moltes de les sales descrites en l'inventari que ens ocupa.

Permeteu-nos abans unes breus pinzellades històriques sobre els Perelló del carrer Major de Tàrrega.

Per començar, val a dir, a títol purament informatiu, que el Sr. Josep M. Segarra i Malla ens parla al volum primer de la seva *Història de Tàrrega* d'uns Perellós del segle XVI. No sabem però si aquests Perellós pertanyen a la nissaga de cal Perelló del carrer Major.

La família Perelló, propietària del casal esmentat, era originària del poble de l'Ametlla de Segarra: així ens ho diu mossèn Lluís Sarret<sup>2</sup>.

El llinatge nobiliari dels Perelló repartia les seves possessions de terratinents entre l'Ametlla de Segarra, el Mas de Bondia, Vallfogona de Riucorb i Tàrrega, que nosaltres coneguem.

Un seguit d'anotacions de la clavaria municipal targarina sobre censals d'aquesta família, corresponents als anys vint, trenta i quaranta del segle XVII, ens confirmen que vivien a l'Ametlla.

També sabem que un Francesc de Perelló, de l'Ametlla, casat amb Raimunda Roger de Llúria, era ciutadà honorat de Barcelona i, després, noble de Catalunya.

Durant l'últim terç del XVII el dit Francesc de Perelló toparà diverses vegades amb la universitat targarina. L'any 1687, exercint les funcions de veguer, tindrà problemes amb la paeria de Tàrrega. I a finals de segle obrí un plet contra el municipi targari perquè aquest no li pagava les pensions dels censals.

Fent un salt en el temps, ens trobem que el dia 24 d'abril de 1774 es casen a Tàrrega Josep Anton de Perelló i del Graner, fill de Jeroni i Teresa, de l'Ametlla de Segarra, i Anna de Çanou i de Bordons, de Tàrrega.

L'any 1794, aquests Josep Anton de Perelló i Anna de Çanou vivien a Tàrrega, a cal Perelló del carrer Major. Així ens ho confirma el comentari que fa sobre aquesta casa Rafael d'Amat, Baró de Maldà, al seu voluminós *Calaix de sastre*. Diu:

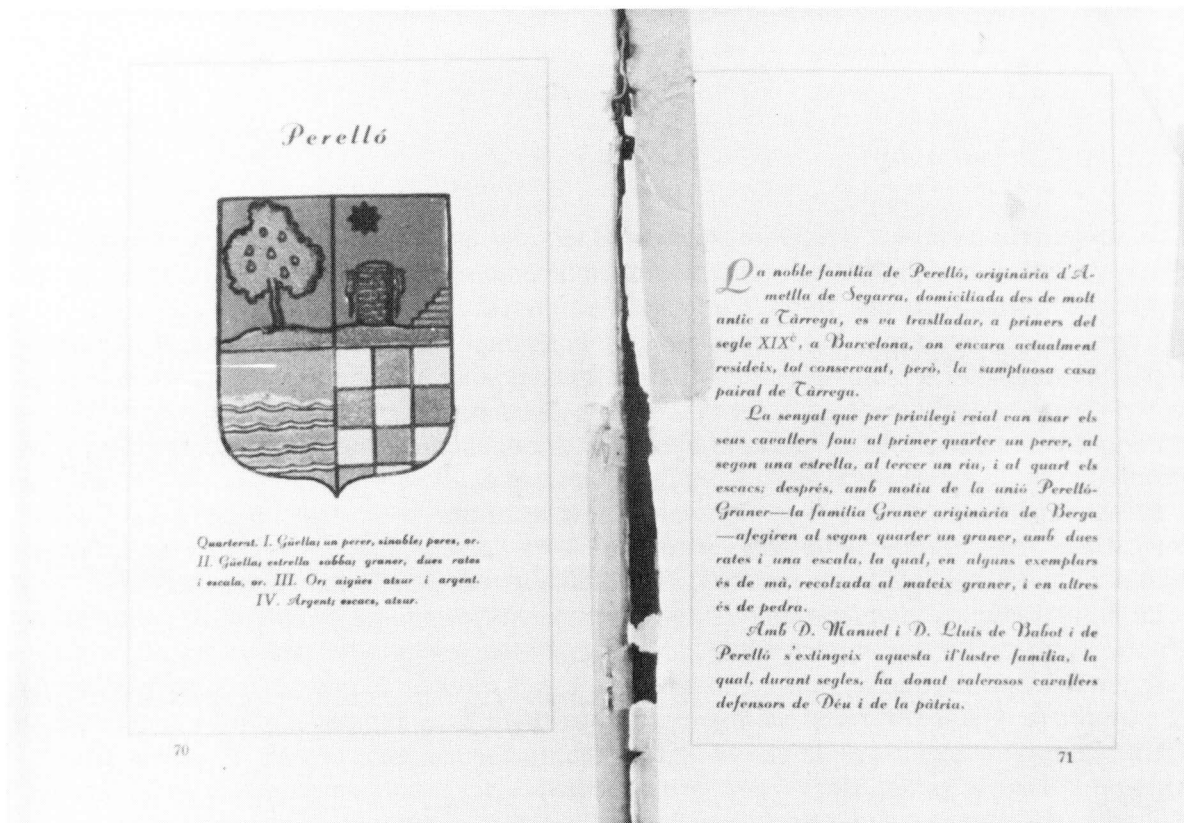
*«Nos passejàrem per la vila (de Tàrrega) y, antes de tornar a casa per dinar, férem un cumplido a la senyora Doña Ana Perelló, germana del difunt senyor Don Ignasi Sanou, y que tenen a una bella casa y prou ben alajada. Allí conversàrem un rato ab la senyora y des d'allí nos hen tornàrem a Casa Cisteró a dinar»<sup>3</sup>.*

Aquest fet va passar el dia 14 de setembre de 1794.

Aquesta Anna de Perelló és la que encarrega, el 26 de desembre de 1808, al notari targari Gaspar Cases i Ferrer, que faci l'inventari<sup>4</sup> de cal Perelló, un cop traspassat el seu espòs, Don Josep Anton de Perelló.

Sobre cal Perelló hem de dir que és un enorme casal senyorial situat al bell mig del carrer Major de Tàrrega, que una façana i entrades laterals donen al carrer de la Font i que les obertures de la part posterior i el jardí superior donen al carrer de Lluís Folquet.

Quant a la seva estructura arquitectònica, resta conformada per una planta baixa i dues plantes més.



Escut nobiliari dels Perelló publicat al llibre de mossèn Lluís Sarret *Nobiliari Targari*. (Reproducció fotogràfica: Jesús Vilamajó).

De la planta baixa destaquem unes àmplies entrades, tant la principal pel carrer Major com la lateral pel carrer de la Font. A mà dreta d'aquesta entrada lateral hi ha una espaiosa estança, on es guardaven les eines de pagès, amb un terra amb lloses rectangulars de pedra picada i, al mig, una columna quadrada de pedra on reposen dues grans arcades.

En el punt on conflueixen ambdues entrades hi ha les escales que ens duen al fons del celler, on es conserven dues antigues bótes de vi.

També es conserva el pou en una de les sales del darrera de la casa.

A la primera planta cal destacar les seves magnífiques sales. A la sala verda i a l'alcova les parets estan pintades amb motius florals, geomètrics i imitacions de columnes clàssiques. Tant a la sala verda com al saló central s'hi col·locaran, ja restaurades, unes teles pintades amb paisatges diversos. Per aquest pis accedim al jardí on hi ha una bonica cisterna. I finalment, la reconstruïda capella de la casa.

A la segona planta, antigues golfes, ens podem literalment passejar per uns espais immensos.

Com ja hem dit més amunt, aquest antic casal, del qual desconeixem la data de construcció, ha estat totalment restaurat en el decurs dels anys 1985 fins al 1988 i se n'han conservat els elements més característics.

76

La reconversió d'aquesta casa senyorial en un equipament cultural, en aquest cas, un museu, ha permès que la ciutat de Tàrraga recuperi per a les futures generacions una part prou significativa del seu passat històrico-arquitectònic.

Oriol Pi de Cabanyes ens facilita un final afortunat. Citem:

*«Les cases senyorials ho són, més que res, per l'esperit amb què han estat construïdes i per l'esperit amb què han estat habitades. En general, han estat una*

*evidència de poder o de confort, una evidència de fortuna. Cadascuna en el seu estil, amb les seves característiques, totes elles han cantat a través dels temps les excel·lències del seu senyor. Però ja no del senyor medieval sinó del propietari que es fa un nom al llarg dels segles de l'Era Moderna»<sup>5</sup>.*

## **TRANSCRIPCIÓ DE L'INVENTARI NOTARIAL DE 1808-09 DE CAL PERELLÓ**

*En nom de Deu Señor nostre, sapian tots:*

*Que com per evitar tota macula de engany y suspita de frau, fos introduit lo Benefici de Inventari y perque no pugan ocultarse, ó perderse los Bens dels Difunts encarregats á altres; Per lo tant lo dia vint y sis del Mes de Desembre, comensant en lo any comptat desde la Nativitat de nostre Sor. Deu Jesuchist de Milvuitcents y vuit; Essent present, y á estas cosas es cridat, y requirit Jo Gaspar Cases y Ferrer Ciudadá honrat de Barcelona, per autoritat del Rey nostre Señor, Deu lo guard, Notari Públic. Domiciliat en la vila de Tárrega, Bisbat de Solsona y essent també pressents á estas cosas los testimonis baix nomenats: la Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló y de Çanou viuda de Dn. Joseph Anton de Perelló y de Graner de dita vila de Tárrega: Constituhida personalment en la casa que fou propia de dit Dn. Joseph Anton de Perelló y der Graner son Difunt Marit ciutada dins dita vila de Tárrega, y carrer Major, no sols com á llegatania de alguns drets y credits peritaments á dit son marit, com mes llargament esdevenen en lo ultim testament que feu i firmá en poder del notari avall escrit lo dia catorze del Mes de Desembre del any proxim passat Mil vuitcents y set, si també com á tenutaria de la Heretat y Bens que foren del mateix dit son marit, per son dot, espolit, y altres drets, y credits que li pertañen y espectan en dita heretat, y Bens, en virtut de la constitució: Hac nostra; y en altres qualsevols nous vens y drets que li cabran, y tingan lloch en Dret: volent gosar de tots los Beneficis, y privilegis concedits als que prenen semblants Inventaris; precedint lo señal de la Santa Creu ha passat a formar y donar principi á dit Inventari de la Heretat, y Bens que foren de dit Dn. Joseph Anton de Perelló y de Graner y que est tenia y possehia lo dia de la sua mort, y ha dit haven encontrat, y que espectaban á la insinuada Heretat, y Bens las cosas següents.*

### **BENS MOBLES**

*En la casa que fou de dit Sor. Dn. Joseph de Perelló y de Graner y que fins al dia de la sua mort tingué y habitá situada en lo carrer Major de dita vila de Tarrega, y en lo seller de ella: Primo un vaixell circulat de ferro de cabuda uns cent trentaxis cantis ple de vi negre. Item altre vaixell tambe cerculat de ferro de cabuda uns cent trenta cantis ple de vi negre. Item una bota tambe cercolada de ferro, de cabuda uns sexanta cantis plena de vi negre la meitat propi de Anton Pont Pancer. Item altra bota cerculada de sibina de cabuda uns trenta cantis de la qual se gasta, y ha gastat per sous y consum de la casa per ser vi vell. Item altra bota cercolada de ferro de cabuda també uns trenta cantis plena de vi propi de dit Anton Pont. Item una portadora ab cercols de ferro.*

### **EN LO ESTABLE DE DITA CASA**

*Item una porció de lleña de seps y noguera com uns deu quintars que es la que se gasta per casa.*

### **EN ALTRE ESTABLE**

*Item una porció de feixos de sarments vells.  
Item una somera y un pullí á mitjas, ab poder de Francisco Pont.*

### EN LO CORRAL DE DITA CASA

*Item dos dotsenas entre gallinas y pollas ab un gall.  
Item un tossino de greix.*

### EN UNA BOTIGA AL PUJANT LA ESCALA

*Item sinch quarteras entre ordi y civada.  
Item en una pica uns quinse cortans de oli.  
Item altra pica oliera buida.  
Item uns tres cortans ab cercols de ferro y una reola de fusta.  
Item un porgado.  
Item una arquilla molt vella y dolenta.*

### EN LO PASTADOR QUI PUJA EN DITA ESCALA

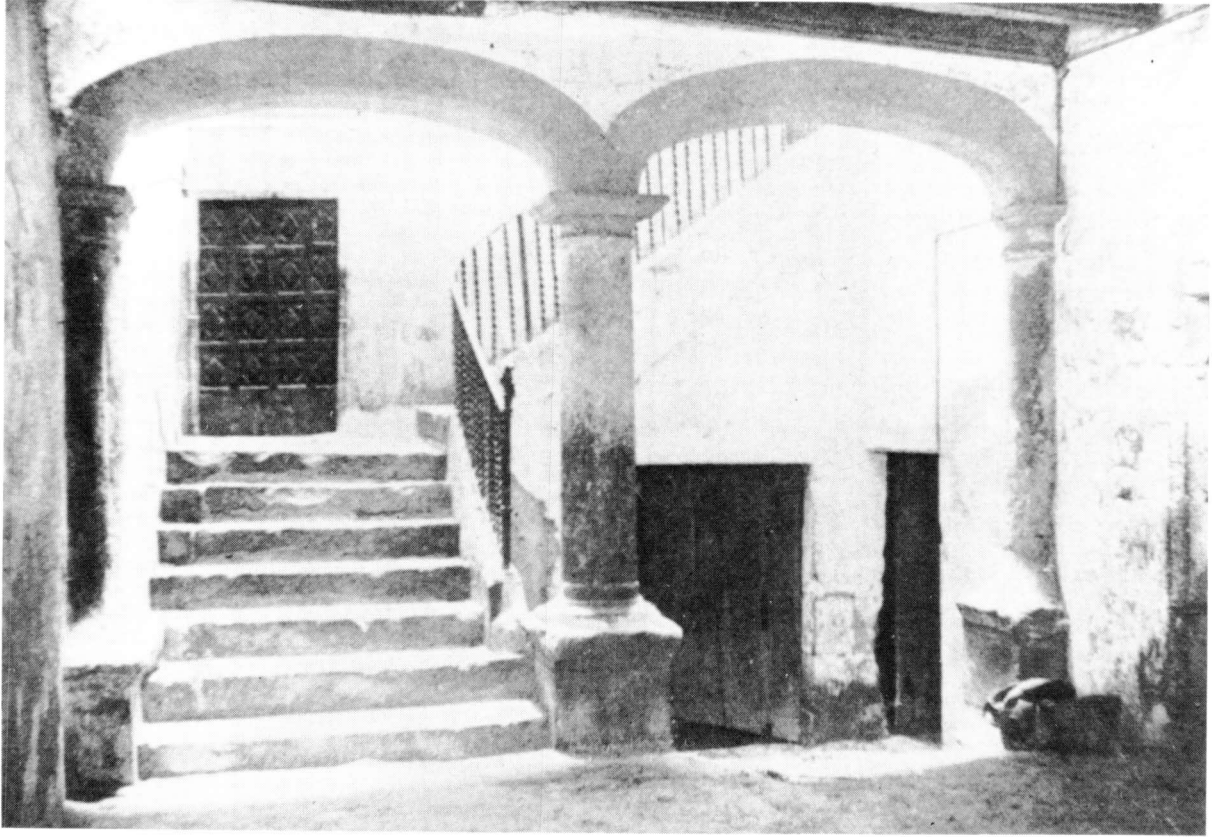
*Item una pastera gran de tomba ab son mitjá de fusta, escaletas, reora de ferro, dos cedassos, dos pasteretas y un pasteró ab sos corresponents draps y devantal de forn y set sachs de posar blats.*

### EN LA SALA GRAN DE DITA CASA

*Item divuit cadiras de estisora de fusta de noguera ab asiento y respalde de cotonadas blavas y blancas ab tachas y galonet groch.  
Item tres cortinas las dos dels portals entrant als quartos ab senefas y las que donan al portal del jardí sense senefas blavas y blancas de cotonadas.  
Item dos taulas mitjanes de noguer ab sos tapetas de cotonadas tambe blavas y blancas.  
Item un relotge de bronse ab sas campanas de quarts y horas ab sa caixa pintada de color de coova colxada.  
Item deu cornapopias doradas.  
Item una lamina de Sant Gueyatano ab guarnició dorada.  
Item un mirall gran ab guarnició dorat.  
Item uns arrimaderos.  
Item dos rinconeras y una mitja taula dorat ó colxat.  
Item dos calaixeras y dins de ellas la roba propia de dita Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló y de Çanou.*

### EN LO ESTRADO IMMEDIAT Á DITA SALA

*Primo divuit tamborets de fusta de noguer plens de dins ab moquetes carmesinas.  
Item quatre cadiras ab asiento de tova pintadas de grochs.  
Item altra cadira colxada y ab asiento de bova.  
Item tres cadiras petites ab asiento de bova y perfils de colrradura tot usat.  
Item un tocadore ab son mirall de fusta de noguer.  
Item una tauleta redona pintada ab son tapete de cotonadas blavas y blancas.  
Item un cortinatge de cotonades de diferents colors posadas al portal que ix á dit jardí.  
Item tres senefats posadas sobre tres portals de dit Estrado.  
Item sis cornacopias doradas.  
Item dos rinconeras tambe doradas.  
Item dos quadrets de colrradura ab sas laminas, lo un de la Concepció, y lo altre de Sant Miquel.  
Item un quadret ab una imatge de paper de nostra Sra. dels Dolors.  
Item dos estoras posadas en dit Estrado junt ab deu peluts.  
Item un mirall un poch mes de mediá ab sa guarnició donada lo qual junt ab ditas cornopias, quadrets y lo altre mirall de dita sala están colgats ab sos corresponents cordons y borlas de estam.*



*Entrada de Cal Perelló. Fotografia publicada, l'any 1932, al llibre de Valerio Serra y Boldú: Tàrraga. Editat per la Sociedad de Atracción de Forasteros de Barcelona. (Reproducció fotogràfica: Jesús Vilamajó).*

*Item los arrimaderos posats ab sas corresponents mitjas cañas colrradas ó dauradas.*

*Item un Braser de fusta de noguer ab sa copa y paleta de llautó.*

*Y respecte de ser ja dos quarts tocats de las vuit horas de la nit la dita Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló y de Çanou ha dit que se suspengués lo present Inventari ab lo animo de continuar altre dia; lo qual ha tingut principi en dita vila de Tarrega dia, mes, any y lloch sobredits; Essent presents per testimonis Ignasi Cases y Lopez Ciutada honrrat de Barcelona Escrivent, y Francisco Pont vehins de dita vila de Tarrega á las ditas cosas escritas de que fas fee. [...]*

*Y despues lo dia quatre del mes de Gener del sobredit any del Mil vuitcens y vuit: La sobredita Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló y de Çanou ha dit que en atenció de que lo dia vint y sis del proxim passat mes de Desembre y del corrent any en Actes de mi dit y avall escrit Notari se doná per dita Sra. en los noms que allí se han merit principi al inventari de las herencias que foren del Sor. Dn. Joseph Anton de Perelló y de Graner volia en los mateixos noms continuar lo sobredit Inventari y en cumpliment de ell ha dit haver encontrat y existir en ditas herencias las cosas següents.*

### **EN LO SALÓ IMMEDIAT Á DIT ESTRADO**

*Primo setse cadiras y un ganapé de fusta de cirera sens guarnir.*

*Item quatre medallons dorats ab sos chistals y Efigies de Sants.*

*Item quatre rinconeras doradas.*

*Item en las portas de dit Saló sos respective cristals y al detrás de ellas unas cortinetas de indianas.*

*Item unas cortinas de cotonadas blavas y blancas al alcovat de dit Saló.*

*Item tres senefas doradas sobre los Portals.*

*Item una borrasa ab una porció de pel per a guarnir las sobreditas cadiras.*

### **EN LO QUARTO DE DETRÁS IMMEDIAT Á DIT SALÓ**

*Item deu cadiras grans molt usadas ab asiento de bova y alguns perfils de colraduras.*

*Item una taula mitjana de noguer ab son tapete de cotonadas de diferents colors.*

*Item unas cortinas al alcova de dit quarto de cotonadas de diferents colors.*

*Item un llit parat ab dos peus, ab sinch pots pintat de blau, ab sa marfega, matalás de taelas, ab tres cuixins y sas respective cuixineras y dos llansols un de lli y altre de canem.*

*Item un quadret ab la verge de nostre Sra. del Claustro de paper.*

*Item una palla ab la imatge del Chisto Crusificat de llautó ó bronse.*

### **EN UN ARMARI DE DIT QUARTO ENCASTAT Á LA PARET**

*Item dos dotzenas de tovallons y dos estovallas de ginesta usats y una tobollola tambe de ginesta.*

*Item vint y sinch tovallons de lí y cotó y tres estovallas del mateix.*

*Item quinze tovallons de lí y tres estovallas del mateix.*

*Item sis tovallolas de lli ab caps de puntas.*

*Item set dotsenas y dos toballons de mitg piñó.*

*Item catorze tovallons y vint estovallas també de mitg piñó tot de canem y usats.*

*Item vint y un llansols de canem y set de estopa usats.*

*Item una dotzena de llansols de tela y vuit de lli usats.*

*Item quatre vanuas blancas usadas.*

*Item quarantaset entre culleras y forquillas, esto es vint y tres culleras y vint y quatre forquillas, be que entre ellas ni ha algunas de trencadas.*

*Item deu gavinets ab mánechs de plata.*

*Item un cucharon de plata.*

*Item una forquilla per lo rustit ab manech de plata.*

*Item un salé ab sa tapa de plata dorat.*

*Item tres sotacopes de plata la una gran y l'altra mitjana, y una de petita.*

*Item quatre candeleros de plata tot usat.*

*Item una safata de plata en lloch de nova.*

*Item un gerro y palangana de plata usat.*

*Item vuit vasets de plata de plancha.*

*Item un potet de plata com una hostiera.*

*Item una escudella de plata.*

*Item una especie de salé u una pebrera ó una sucrera de plata.*

*Item una capsa de plata plana ab relleu.*

*Item altra capsa de plata tambe molt vella llisa.*

*Item altra capseta de plata molt vella tambe llisa.*

*Item una capsa de filigrana ab sellos dintre de San Benet.*

*Item una piqueta de color de metall groch ab una estampeta de la verge de paper y un relotge de or.*

*Item tres parelles de sivellas de plata dels peus.*

*Item dos parellas de sivellas de xarrateras de plata.*

*Item una sivella de plata de corbatí y un relotge de similar.*

*Item una espasa de plata montada.*

*Item altra espasa de plata trencada tot usat.*

*Item una joya de filigrana ab sa porcelana y una efigies de Sant y Santa.*

*Item una joya de or ab pedras de esmeraldas.*

*Item una soguilla de or.*

*Item unas arracadas y creueta de or tambe de esmeraldas.  
Item un sancristet ab sa creu tot de or.  
Item un llahonet ab una petita cadena del color de or.  
Item un Sant Antoni ab son niño de plata.  
Item un anell petit ab una pedra blanca y una de bermella.  
Item una creuheta de or y esmalt en figura de creu de Malta.*

#### **EN LA SALA LLARGA ENTRANT Á LA MA DRETA Y QUE DONA AL CARRER MAJOR**

*Primo una taula de noguer gran ab son tapete de borcadelles ab dos jochs de tinters lo un de estany y lo altre de vidre.*

*Item un quadre ab una Maredeu de lienso ab colzadura.*

*Item divuit cadiras grans ab asiento de bova.*

*Item tres cadiras petites del mateix color y asiento.*

*Item quatre cornacopias dos usadas y molt vellas.*

*Item dos quadros petits de colradura y ab sas imatges de paper.*

*Y en atenció de ser ja dos quarts de nou de la nit la mencionada Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló y de Çanou ha dit que se suspengués lo present inventari a fi de continuar lo altre dia, lo qual tingué principi lo mencionat dia vint y sis del sobredit mes de Desembre en la sobredita vila de Tarrega dia, mes y any sobredit; Essent presents per testimonis lo mencionat Ignasi Cases y Lopez y Thomás Franch y Pagés vehins de dita vila de Tarrega á las ditas cosas escritas, de que fas fee. [...]*

*Y despues lo dia dotse del mes de Gener y any Mil vuitcents y vuit: La sobretida D<sup>a</sup> Anna de Perelló y de Çanou ha dit que en atenció de que lo dia vint y sis del mes de Desembre proxim vensut y quatre dels corrents y sobredits mes y any en actes de mi dit y avallescrit Notari, se dona principi, y segui lo Inventari per dita Señora de las herencias que foren del dit Sor. Dn. Joseph Anton de Perelló son difunt Marit volia en los mateixos noms continuan lo sobredit Inventari y en cumpliment de ell ha dit haver encontrat y existint en ditas herencias las cosas següents.*

#### **EN LO CUARTO IMMEDIAT Á DITA SALA LLARGA DIT LO CUARTO DE LA CAPELLA Y QUE DONA LO BALCÓ AL CARRER MAJOR**

*Primo dos cadiras grans ab asiento de bova pintadas de groch.*

*Item dos cadiras petites tambe ab asiento de bova pintadas de gorch.*

*Item en la alcova un cortinatge de cotonada de colors, ab sa barreta de ferro, com á tots los demás portals ahont se troban curtinatges.*

*Item un llit parat ab peus, sinch pots, marfega, dos matalasos, dos cuixins, dos llansols y una vanoba de cotó.*

*Item dos matalassos y dos cuixins.*

*Item un peu i un cap de perruca.*

*Item un baul guarnit de jaqueta de Mascovia ab sos taxas grogas, pany y clau y dins de ell se han trobat las cosas següents. És á saber una pessa de domás carmesí de tin vint y quatre capas un palm y mitg.*

*Item altre de tin divuit canas.*

*Item altre de tin vint y vuit canas.*

*Item vint y quatre madeixas de seba carmesina.*

*Item una levita de mitg paño blau turquí.*

*Item una capa de paño blanquisco ab guias de bellut negre.*

*Item una casaca y jupa de paño color fosch de botella.*

*Item un cabriolé de paño color de oliva ab guias de bellut ab piquets grochs.*



*Item un escriptori de fusta de noguer ab escuts y arnells de metall, y sos respective pañs, y claus, y dins de ell se ha trobat lo seguent; es á saber un cobrellit de domás carmesí forrat de tafeta del mateix color ab ondas de sarrell.*

*Item una cortina de Domás carmesí.*

*Item divuit cubertas de tamborets de domás carmesí.*

*Item dos tapetas de taula de domás vert.*

*Item dos tapetas de taula de cotó, y de seda de varios colors.*

*Item una cota fiols naturals de Señora forrada de tafeta blau.*

*Item dos Floratges de estany compost per la capella.*

*Item unas estovallas de tela ab puntas per la capella.*

*Item una alba y un amit de cambraia guarnida de puntas y lo amit ab guarnició bordada.*

*Item en los calaixets de dit escriptori algunas frioleras de ningun valor.*

*Item una palmatoria de plata.*

*Item en altre calaix un calser ab lo peu, y muntant de bronse dorat lo demes, y la patena de plata dorada.*

*Item lababos y purificadors anse de tela.*

### **EN UN REQUARTO AL PEU DE DITA ALCOVA**

*Primo las armas de dita casa.*

*Item un cabás y una panistra ab unas pocas de nous.*

### **EN UNA PESA IMMEDIATA Á DIT QUARTO**

*Es á saber un retaule ab un quadro de casa era familiar, y sobre la mesa la ara, dos estovallas, faristols y missal, quatre candeleros de fusta platejats.*

*Item un calse y sa patena de plata dorat, sobre calis ab bossa de corporals, y dos corporals.*

*Item plateret de estany y canadellas de vidre.*

*Item en las gradas de dit retaule un sanchristo.*

*Item sis floreras de estany compost.*

*Item en lo calaix de la mesa una casulla blanca ab flors de or y de altres colors ab galons de or fí.*

*Item altra casulla de Miser color blanch y ab flors ab galons grochs falsos, ab sas corresponents estolas, y maniples.*

*Item una alba de cambraia guarnida de filocha.*

*Item un amit del mateix guarnit de puntas.*

*Item un purificadó, y un lababo.*

*Item las sacras.*

*Item la bosa del calse.*

*Item una tovallola al clau de lli.*

### **EN LO QUARTO AHONT MORÍ DIT DIFUNT**

*Primo en lo alcova un cortinatge de cotonadas de colors.*

*Item en altre alcovat altrs cortinas de cotonadas de diferents colors.*

*Item una cadira gran verda ab asiento de bova.*

*Item dos cadiras grans de color de caova ab asiento de bova y colrradas.*

*Item un quadret de la Maredeu del Claustre ab la Imatge de paper.*

*Item una tauleta redona ab un sol peu de noguer.*

*Item un baul cubert de baqueta de Mascovia ab taxetas grogas ab pany, y clau y dins de ell vuit camisas de home de tela, y lli, y algunas altrs camisas de dita Señora D<sup>a</sup> Anna.*

*Item un ase de noguer ab sa copa de aram per escalfar lo llit.*



Vista parcial d'una de les sales nobles de la primera planta de Cal Perelló. (Fotografia: Jesús Vilamajó).

## EN UN PASSADÍS

*Primo dos caixas de noguer molt vellas, y dins de ellas varias cosas de poch valor.  
Item en un armari á la paret ab sas portas una sort de plats, y platas de pipa.  
Item tres panistras plenas de dins.*

## ITEM EN UN QUARTO DETRAS DIT PASADÍS

*Item una caixeta de pi ab niñerias de ningun valor.  
Item altra caixeta de pi buida.  
Item un llit parat ab peus quatre pots, marfega, un matalas, y dos flassadas verdas.  
Item un llit petit parat ab peus tres pots, tres trespuntins, dos matalassets, y una coltxa de indianas, y una vaeta verda.  
Item en altre armari á la paret  
Es á saber quatre dotzenas de plats, vuit platas, y dos estalvis tot de estany.  
Item quinze cuxineras de lli, y cotó.  
Item vuit estoballetas de cuña.  
Item una creu ab son Sanchristo.  
Item un cobrellit de indianas.  
Item un Missal vell.  
Item vint y un llansols part de tela part de bri y estopa y part de lli.  
Item quatre talles de llansol, y dos llansols.  
Item sinch estovallas de tovalló.  
Item deu tovalloles de canem y lli.*

*Item vint y nou entre estovallas, y eixugamans de la cuña, y tres rosques.*

*Item trenta y un tovallons de piño.*

*Item sinch camisas de home, u altres sinch de tela.*

*Item divuit cuxineras entretelas y lli.*

*Item una armilla blanca de blany y dos mes del mateix.*

*Item tres parells de mitjas de home.*

*Item dos corbatins.*

*Item quatre gorras blancas.*

*Item dos sotanas de cuixins y sinch gorras blancas.*

*Item una taula de fusta pintada de negre bastant llargueta.*

*Item un respall molt vell.*

### **EN LO QUARTO IMMEDIAT Á LA SALA PRINCIPAL ENTRANT Á MA ESQUERRA Y QUE DONA Á DIT JARDÍ**

*Item en lo portal de dit jardí un cortinatge de cotonadas de diferents colors.*

*Item en altre portal que entra en un altre quarto, altrs cortinas de cotonadas blavas y blancas, ab senefa del mateix.*

*Item en lo alcova de dit quarto altre cortinatge de cotonadas blavas y blancas ab sas respective barretas de ferro.*

*Item sis tamborets de fusta de noguer ab moquetes carmesinas.*

*Item dos miralls mitjans ba sa guarnició dorada vells ab sos respective cordons y borlas de estam.*

*Item dos quadrets vells ab sas guarnicions lo un de Sant Joseph, y lo altre de nostra Señora dels Dolors.*

*Item uns arrimaderos molt vells ab sas mitjas cañas doradas.*

*Item vuit cadiras de color de cahova ab asiento de bova y colradura vellas.*

*Item un llit parat ab peus, quatre pots, quatre matalassos un cuxí una coltxa, y una vaeta verda, dos matalassos, un cuxí, y una colxa.*

*Item una capsalera verda pintada.*

*Item una creu ab son Sanchristo, y un quadret de nostra Señora del Carme.*

*Item un escriptori ab escuts, u arnellas de llautó, y ab sos corresponents pañs, y claus, y dins de ell se han encontrat las cosas següents*

*Es á saber vuit cuxineras de tela, sinch de ellas guarnidas, y sis parells de Bueltas, y dos plechs de afeitar.*

*Item dos pistolas muntadas ab sas fondas, mantillas de color de grana ab galó groch de or fals y dos escopetas.*

*Item un vestit de Muer de color de pontso, concistint ab casaca, jupa y calces ab galons de plata.*

*Item altre vestit de seda llistat, y ab pichs blancs ab botonada brodada de plata.*

*Item una jupa de llana de plata brodada de or.*

*Item unas calsas de paño de seda negres.*

*Item un vestit de bellut negre ab sos pams de tafeta blanch.*

*Item altre vestit de paño carmesí ab botonada brodada, u dos casacas, y dos jupas vellas.*

*Item altre vestit de panyo de color de color de pel de rata ab galons de or, y una armilla de paño de seda.*

*Item un cabriolé de paño blau turquí ab galons de or, y dos cotas de paño de indianas vellas.*

*Item una cota y una mantellina de gua de turch blanchs y musco de criatura.*

*Item un baul vell de viatjar ab son pany, y clau y dins de ell se han trobat las cosas següents.*

*Es á saber nou camisas de tela de home guarnidas.*

*Item tres cobrellits de indiana.*

*Item tretse corbatins de mossolina.*

*Item quatre parelles de mitjas de seda de home tres blancas y una de negres.*

*Item onse parells de mitjas de dessota de home*  
*Item tres armillas de basí, y una de paño de seda negra.*  
*Item una conclusió de seda.*  
*Item á mes varias rets de fil de dita Señora.*  
*Item en altre baul alguna roba de us, y port de dita Señora.*  
*Item un bastó ab son puño de plata y altra de punyo dorat.*  
*Item tres sombreros dos en lloch de nous, y altre de vell.*  
*Item dos parells de sabatas de home usadas.*  
*Item dos perrucas.*  
*Item quatre mocadors de tabaco, y dos de seda.*  
*Item dos parells de mitjas de estam de home.*  
*Item una caixeta ab algunas lliuras de xocolate.*  
*Item uns calsetets de tela.*

*Y en atenció de ser ja tocats tres quarts de nou de la nit la referida Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló, y de Çanou ha dit que se suspengues lo present inventari á fi de continuarlo en altre dia qual tingué principi lo dia citat vint, y sis de Desembre seguint lo dia quatre del mes de Janer, en la mencionada Vila de Tarrega dia, mes, any, y lloch sobredit; Essent ab referit presents per Testimonis los relatats Ignasi Cases, y Lopez y Tomás Franch á las ditas cosas cridats; De que fas feé. {...}*

*Y despues lo dia catorse del mes de Gener, y any Mil vuitcents, y vuit: La mencionada Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló i de Çanou ha dit que respecte de haver en los dias vint, y sis del mes de Desembre ultim passat, quatre, y dotse dels corrents, y sobredits mes, y any, en actes de mi dit, y avallescrit Notari donat principi, y seguit per dita Sra. lo Inventari de las herencias que foren del relatat Sor. Dn. Joseph Anton de Perelló son difunt Marit, volia en los noms explicats en lo principi, y primer dia continuar lo mateix Inventari, y en cumpliment de ell ha dit haver encontrat, y existint en ditas herencias las cosas següents*

#### **CONTINUANT LO QUARTO ULTIMAMENT REFERIT**

*A saber un llibre vell en quart titulat doctrina christiana.*  
*Item altre llibre en quart titulat Epistolas Familiars.*  
*Item altre titulat Panegirich glorios al Christianissim Monarca Luis tretse lo Just.*  
*Item altre en foleo titulat Cort Santa.*  
*Item altre en foleio tres tomos Flos Santorum.*  
*Item altre en foleo Aclamació Pias y Justa dedicada al Sor. Rey Dn. Felipe tercer.*  
*Item altre en foleo de la Estima, desitg, y afició que se ha de tenir en las cosas espirituals.*  
*Item altre en foleo Cort divina, ó Palacio celestial.*  
*Item altre en quart de la Festiva Sagrada Pompa que se dedica al Sr. Rey Dn. Carlos segon.*  
*Item altre en quart lo criticon en la Primavera de la Niñés y en el Estiu de la Juventud.*  
*Item altre titulat Arte de Cartas y altres diferents llibres.*

#### **EN UN REQUARTO IMMEDIAT Á DIT QUARTO**

*Primo una cortina de baeta verda ab sa barreta.*  
*Item un llit parat ab peus, quatre pots, marfega, un matalás y tres flasadas.*  
*Item dos caixas de pi molt vellas, y buidas.*  
*Item una taula un poch llarga de fusta pintada de negra, y sobrella una arquilla vella ab diferents calaixos, que se han trobat alguns papers, y cartas no fahents á la casa y sobre dita arquilla una creu ab sa peaña, y un Sanchristo.*  
*Item dos peus de llit quatre pots, tres trespuntins, tres matalassos, tres cuixins, una coltxa, y una vaeta verda.*

*Item un cabriolé de paño vert de botella ab giras del mateix.*

*Item sis velas de borras, y estopa blancas.*

*Item tres carretellets los dos ab un poch de vinagre, y lo altre ab una poca de granatxa.*

*Item unas pocas de ametllas.*

*Item un llibre en foleo ab cubertas de pergami molt vell ab varias nota pertaïents á la casa, y alguns papers sueltos dins de ell.*

*Item altre llibre en foleo tambe ab cubertas de pergami en lo qual si troban cusits varios actes autentichs, y notas, ab alguns papers sueltos dins de ell.*

*Item altre llibre en quart de recibos, y notas pertaïents á la casa ab alguns de sueltos.*

*Item altre llibre en quart ab diferents notas molt vellas, y alguns de sueltos dins de ell.*

*Item en quart las contribucions sinodals de Solsona.*

*Item altre en quart Monarquia de la Mort de Jesús.*

*Y en atenció de haver ja tocat las vuit horas de la nit la dita Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló ha dit se suspengues lo present Inventari ab lo animo de continuarlo altre dia lo qual tingué principi en dita Vila de Tarrega en los dias mesos any y lloch sobredits. Essent presents per testimonis los mencionats Ignasi Cases, y Lopez y Thomas Franch a las ditas cosas cirdats, de que fas feé. [...]*

*Despues lo dia trenta de dit mes de Gener y any Mil vuitcents, y vuit: La referida Sra. D<sup>a</sup> Anna de Perelló y de Çanou ha dit que en atenció de haver en los dias vint, y sis del mes de Desembre, quatre, dotse, y catorse dels corrents, y sobredit mes, y any en actes de mi dit, y avall-escrit Notari donat principi, y seguit per la mateixa Señora lo Inventari de las herencias que foren del nomenat Sor. Don. Joseph Anton de Perelló son Difunt Marit volia en los noms antecedentment explicats continuar lo referit Inventari, y en seguiment de ell ha dit haver encontrat, y existir en ditas Herencias las cosas següents.*

## **CONTINUANT EN DIT REQUARTO ULTIMAMENT DIT**

*Primo una arquilla pintada de negre vella, y dins de ella ab un calaix se ha encontrat trescentas sis lliuras, quatre sous, part ab or, y part ab plata, ab alguns xavos.*

*Item en altre calaix de dita arquilla, lo Privilegi de Cavaller de dita casa.*

*Item en los altres calaixos de dita arquilla varios Actes, y altres papers pertaïents á dita casa.*

## **EN LA CUINA**

*Primo tres casolas de aram, y quatre xocolateras.*

*Item tres cassóns de arám tot usat.*

*Item una olla de ferro, y dos marmitas una petita de coure, y altra de aram.*

*Item un morté de coure ab sa ma del mateix.*

*Item tres paellas, y uns tres peus de ferro.*

*Item unas graellas.*

*Item una coladora y un cullé tot de llautó.*

*Item tres llumeneras de llautó, y una palangana de estany.*

*Item dos llums, y dos torradoras.*

*Item un guarda sendra de ferro uns clamalls, pala, y molls de ferro.*

*Item dos galletas, y una bassia.*

*Item una sort de plats de pisa de Valencia, y altres de negres.*

*Item uns sort de basos de chistal, y de vidre.*

*Item altra sort de plats, y ollas de terrissa.*

*Item una taula gran, y un caixabanch de fusta de pi, y una escombra ab son manech.*

*Item un candelero de llautó.*

*Item una trinxadora, un puñal, y dos gavinets de la cuiña.*

*Item quatre calderas.*

*Item sis caixons de fusta y unas portas novas de un balcó.*

### **EN UN REBOSTET IMMEDIAT Á LA DITA CUIÑA**

*Primo dos carretellets lo un de granatxa, y lo altre de malvesia.*

*Item un farol de vidre, y altre al cap de la escala.*

*Item un rentamans de arám en forma de gerra.*

### **BENS IMMOBLES DE LA VILA DE TARREGA**

*Primo la sobredita casa situada en lo carrer Major ab sas corresponents oficinas, y portals. Item la Heretat que se troba situada en dit terme de Tarrega que concisteix ab setse pessas de terra, nomenadas **La Sort mes lluny de las condals** en la qual hi ha set quarteras de ordi sembrat, **Las sortetas del Noguer de rostoll**; **La Camida de Baix** sembrada ab nou quarteras de seixa; **La Camida de Dalt** en la meitat de la qual hi ha sis quarteras de ordi sembrat; **En las Heras de Sant Antoni** la meitat sembrat ab sinch quarteras de seixa; **Las Planas** la meitat sembrat ab quatre quarteras de ordi; **Lo jornalet de restoll**; **Cercavins** sembrat de sis quarteras de mescladís; **Altra en Cercavins** sembrat de tres quarteras sis cortans seixa; **Lo Mor** sembrat de tres quarteras sis cortans de mescladís comprada per dit Difunt Sor; **Vallmajor** sembrada de tres quarteras de segol comprada per dit Difunt Sor; **Creu de Vallmajó** sembrada de tres quarteras de mescladís; **Sant Aloy** sembrat de dos quarteras de segol; **Argelaguers** sense sembrar; **Prat** sembrat sis quarteras de segol; **La Hera** y immediat á las Herat ditas de Sant Antoni ab son clos, y dins de ell un paller de tir setse brassas y contiguo un Farraginal sembrat ab nou cortans de tot gra per las mulas.*

L'inventari continua **AMB LA RELACIÓ DE LES POSSESSIONS DELS PERELLÓ FORA DE TÀRREGA**

## NOTES

1. Creiem que per error del notari Gaspar Cases o d'un passant seu en aquest inventari sempre hi surt l'any 1808. És evident que si l'inventari va començar el dia 26 de desembre del 1808 i va continuar el mes de gener següent, aleshores ja ens trobem dins l'any 1809.
2. SARRET i PONS, Lluís: *Nobiliari targari*, Tàrraga, 1931, F. Camps Calmet, pàg. 71.
3. AMAT, Rafael d', BARÓ DE MALDÀ: *Viatge a Maldà i anada a Montserrat*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1986, pàg. 67.
4. Aquest inventari es troba a l'Arxiu Històric Comarcal de Cervera. Fons notarial: Gaspar Cases i Ferrer (notari núm. 35 de Tàrraga). Manual 1806, 1807 i 1808. Folis 3-13. El nostre regraciament als Srs. Josep Ballart i Jordi Juncosa, els quals ens assabentaren de l'existència d'aquest inventari.
5. PI de CABANYES, Oriol: *Cases senyoriales de Catalunya*, Barcelona, 1990, Edicions 62, pàg. 12.

Nota d'agraïment per a l'amic Josep M. Planes, que ens ha facilitat notícies històriques sobre la família Perelló.